

วารสารธรรมเพื่อชีวิต

JOURNAL OF DHAMMA FOR LIFE

ISSN: 2822-048X

<https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

Original Research Article

Guidelines for the Development of the Strategic Management of School in the Group of Phasakcholasit Sub-Campus Under the Secondary Educational Service Area Office Lopburi

แนวทางการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตป่าสักชลสิทธิ์

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

Chanida Sriboonya¹ & Klasak Jitsanguan^{2*}

ชนิดา ศรีบุญญา¹ และ กล้าศักดิ์ จิตต์สงวน^{2*}

ARTICLE INFO

Name of Author & Corresponding Author: *

1. Chanida Sriboonya

ชนิดา ศรีบุญญา
Graduate School Eastern Asia University,
Thailand.

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

Email: chanida.sri@hotmail.com

2. Klasak Jitsanguan*

กล้าศักดิ์ จิตต์สงวน
Graduate School Eastern Asia University,
Thailand.

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

Email: JitKlasak@hotmail.com

คำสำคัญ

การบริหารเชิงกลยุทธ์, สหวิทยาเขตป่าสักชลสิทธิ์

Keywords:

Strategic Management, Pasak Chonlasit
Sub-Campus

Article history:

Received: 20/03/2025

Revised: 15/04/2025

Accepted: 05/08/2025

Available online: 09/09/2025

How to Cite:

Sriboonya, C. & Jitsanguan, K. (2025).
Guidelines for the Development of the
Strategic Management of School in the
Group of Phasakcholasit Sub-Campus
Under the Secondary Educational Service
Area Office Lopburi. *Journal Dhamma for
Life*, 31(3), 835-843.

ABSTRACT

This research aims to study the current situation and development guidelines for strategic management of schools in the Pasak Chonlasit sub- campus under the Secondary Educational Service Area Office Lopburi. The sample group consisted of 187 teachers and administrators, Data collection by a five- point Likert scale questionnaire and a focus group with 5 experts. The statistical analyses used included frequency, percentage, mean, and standard deviation. The research result were 1) The overall condition of strategic management at a high level. 2) The strategic management covered 4 aspects: 1) Analyzing the organizational environment, defining vision, mission, objectives, and strategies, and developing a strategic plan. 2) Formulating strategies by administrators and teachers analyze problems and propose solutions collaboratively . 3) Implementing strategies by restructuring the organization to be flexible and adaptable to changing circumstances. 4) Controlling strategies by developing a monitoring and evaluation system to compare performance outcomes in both the short and long term.

ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย
Thai Journal Citation Index Centre

<https://so08.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนในสหวิทยาเขต ป่าสักชลสิทธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ใช้กลุ่มตัวอย่างครูและผู้บริหาร 187 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และการสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตป่าสักชลสิทธิ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ มี 4 ด้าน ดังนี้ 1) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ การวางแผนกลยุทธ์ 2) กำหนดกลยุทธ์ ผู้บริหารและครูร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาดำเนินการตามแผนและเป้าหมาย 3) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ปรับโครงสร้างองค์กรให้มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวได้ตามสถานการณ์ 4) การควบคุมกลยุทธ์ พัฒนาระบบการติดตามและตรวจสอบเปรียบเทียบผลการดำเนินงานทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

บทนำ

การศึกษาในยุคปัจจุบันต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วจากเทคโนโลยี สังคม และเศรษฐกิจ ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาจำเป็นต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถที่สอดคล้องกับความต้องการของโลกยุคใหม่ กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนมีอิสระและมีความคล่องตัวในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดย 1) ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 เน้น ทักษะสำคัญ 4Cs ได้แก่ Critical Thinking (การคิดวิเคราะห์) Creativity (ความคิดสร้างสรรค์) Communication (การสื่อสาร) Collaboration (การทำงานร่วมกัน) ส่งเสริม STEM Education (Science, Technology, Engineering, and Mathematics) บูรณาการ Soft Skills เช่น ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) การปรับตัว และการแก้ปัญหา 2) นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนและปรับการสอนได้ตรงจุด และสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากขึ้น 3) พัฒนาครูให้มีทักษะและแนวคิดที่ทันสมัย ฝึกอบรมครูให้สามารถใช้เทคโนโลยีในการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) ปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้เป็น Active Learning ใช้วิธีการเรียนรู้แบบ Project-Based Learning (PBL) และ Problem-Based Learning 5) กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (Experiential Learning) 6) ประเมินผลและพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนและปรับปรุงกระบวนการสอน(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2566: 5)

สหวิทยาเขตป่าสักชลสิทธิ์ เป็นหน่วยงานการศึกษาที่เกิดจากการรวมกลุ่มโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ซึ่งมีบริบทและเขตพื้นที่ใกล้เคียงกัน จำนวน 8 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนชัย

บาลาวิทยาลัย โรงเรียนชัยบาดาลพิทยาคม โรงเรียนขุนรามวิทยา โรงเรียนท่าหลวงวิทยาคม โรงเรียนโคกสูงวิทยา โรงเรียนพัฒนานิคม โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระศรีนครินทร์ลพบุรี ในพระราชูปถัมภ์ฯ และโรงเรียนลำสนธิวิทยา เพื่อให้โรงเรียนที่รวมกลุ่มกันนี้ ร่วมกันพัฒนาวิชาการและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยความร่วมมือช่วยเหลือกันทั้งในด้านทรัพยากรและผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการในกลุ่มโรงเรียน

จากการติดตามประเมินผลคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่ม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในกลุ่ม ทั้ง 8 โรงเรียน โดยรวมยังอยู่ในระดับคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่ฯ ทั้งนี้ เนื่องมาจากกลุ่มโรงเรียนยังขาดการวางแผนร่วมกันพัฒนาภาพทางวิชาการ ขาดการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ในระดับกลุ่มโรงเรียน ขาดการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการให้เกิดความรวดเร็วคล่องตัว จากการศึกษางานวิจัยของนันท์รัตน์ เจริญกุล. (2565) พบว่า หลักการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) มีความสำคัญต่อการบริหารโรงเรียนเพราะช่วยให้โรงเรียนสามารถพัฒนาไปในทิศทางที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพสูงสุด เช่น ช่วยให้โรงเรียนกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ชัดเจน ช่วยให้โรงเรียนมีเป้าหมายที่แน่นอนในการพัฒนา สร้างแนวทางในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับพันธกิจทางการศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร ทำให้การจัดสรรงบประมาณ บุคลากร และเทคโนโลยีมีประสิทธิภาพ ลดความสูญเสียจากการใช้ทรัพยากรที่ไม่คุ้มค่า เสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงภายนอก ช่วยให้โรงเรียนสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา นโยบายของรัฐ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ สามารถพัฒนาแนวทางการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ (ปิยะณัฐ จันทร, 2567) สร้างวัฒนธรรมการทำงานที่มีประสิทธิภาพ บุคลากรมีเป้าหมายร่วมกันและทำงานอย่างเป็นระบบ กระตุ้นให้เกิดนวัตกรรมและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพิ่มความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครอง ช่วยให้โรงเรียนสามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอนและภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียน ช่วยให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานได้อย่างมั่นคงในระยะยาว รองรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีได้ดีขึ้น (เก็จกนก เอื้อวงศ์, 2565)

ดังนั้น กลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตป่าสักชลสิทธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรีจึงควรมีแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่จะช่วยให้โรงเรียนสามารถกำหนดทิศทาง พัฒนาอย่างยั่งยืน และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้ทันต่อโลกยุคปัจจุบัน

ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรของจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตป่าสักชลสิทธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี เพื่อเสนอแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสหวิทยาเขตป่าสักชลสิทธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตป่าสักชลสิทธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตป่าสักชลสิทธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียน สหวิทยาเขตป่าสักชลสิทธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 8 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 24 คน และครูจำนวน 338 คน รวมทั้งสิ้น 362 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตป่าสักชลสิทธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 8 โรงเรียน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางแสดงจำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970, หน้า 608) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 187 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 8 คน ได้มาโดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) และครู 179 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายโดยจับสลากตามสัดส่วนของประชากรกับกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามความคิดเห็น (questionnaire) ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (Likert, 1961 p. 100)

ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามโดยผู้เชี่ยวชาญ (IOC : Index of item objective congruence) ซึ่งแบบสอบถามฉบับนี้ มีค่า IOC ระหว่าง 0.67 -1.00 และทดลองใช้เครื่องมือ โดยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ (Cronbach's alpha coefficient) (1990 ได้เท่ากับ 0.97

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

- 1) ข้อมูลเกี่ยวกับแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบไปด้วย ตำแหน่งงานในการปฏิบัติหน้าที่ ประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
- 2) ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ถึงสภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตป่าสักชลสิทธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยมีเกณฑ์การวิเคราะห์สภาพการบริหารตามมาตรการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาของแปลผลทางสถิติตามแนวความคิดของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121) แปลผลตามเกณฑ์ระดับคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีการดำเนินการอยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีการดำเนินการอยู่ในระดับ มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีการดำเนินการอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีการดำเนินการอยู่ในระดับ น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีการดำเนินการอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3) วิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มย่อย (focus group discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์โดยการวิเคราะห์เนื้อหาจากสนทนากลุ่มย่อย (focus group discussion) และบรรยายเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตป่าสักชลสิทธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี รวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตป่าสักชลสิทธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี มีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญคือ

ด้านวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร มีแนวทางคือ ผู้บริหารควรประเมินกระบวนการปัจจุบันและตรวจสอบการวิเคราะห์เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ สร้างการเชื่อมโยงข้อมูลกับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ การสร้างการสื่อสารที่ดีและการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร มีการจัดประชุมภายในองค์กรเป็นประจำหรือการจัดเวิร์กช็อปที่มีการอธิบายทิศทางการดำเนินงาน รวมถึงเป้าหมายและกลยุทธ์ขององค์กร

ด้านการกำหนดกลยุทธ์ มีแนวทางคือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาควรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไข มีการวิเคราะห์และมีส่วนร่วมในการจัดทำกลยุทธ์เชิงป้องกันของ ครู และบุคลากรทางการศึกษา การมีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนการระบุปัญหาและความท้าทายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เปิดโอกาสให้บุคลากรในทุกระดับได้ มีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็นและเสนอแนวทางจะช่วยให้กลยุทธ์เชิงป้องกันที่ได้มีความครอบคลุมและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมขององค์กร ตั้งเป้าหมายที่มีความเหมาะสม ความท้าทาย

ด้านนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ มีแนวทางคือ ผู้บริหารควรปรับโครงสร้างองค์กรให้มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็ว โดยการออกแบบโครงสร้างที่ไม่ซับซ้อนเกินไปและสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงระบุนโยบายและเจตนาของงานแต่ละงาน เพื่อบรรลุเป้าหมาย มีจุดประสงค์ที่ชัดเจน ทำให้ทุกฝ่ายในองค์กรเข้าใจสิ่งที่ต้องทำและทราบว่าผลลัพธ์ที่ต้องการ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ สร้างความร่วมมือและความมุ่งมั่นในองค์กร

ด้านการควบคุมเชิงกลยุทธ์ มีแนวทางคือ ผู้บริหารควรพัฒนาระบบการติดตามและตรวจสอบที่มีความครอบคลุมและมีความยืดหยุ่น เพื่อให้สามารถปรับตัวได้ตามสถานการณ์ มีการจัดทำระบบการวัดผลและเปรียบเทียบผลการดำเนินงานทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนและสามารถวัดผลได้ มีการดำเนินงานในแต่ละปี และเปรียบเทียบผลลัพธ์จากปีที่ผ่านมา กำหนดกระบวนการและกรอบการควบคุมที่เป็นทางการ ตั้งเป้าหมายอย่างชัดเจน จัดประชุมตรวจสอบผลการดำเนินงานในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบการควบคุมเชิงกลยุทธ์ที่เป็นทางการเพื่อให้สามารถติดตามและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

จากการวิจัยการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตป่าสักชลสิทธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร รวมอยู่ในระดับ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตป่าสักชลสิทธิ์ มีการบริหารเชิงกลยุทธ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุปรียา ชินพะวอ (2562) ได้ศึกษา การพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25

แนวทางพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตป่าสักชลสิทธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับได้ดังนี้

ด้านการกำหนดกลยุทธ์ มีแนวทางคือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาควรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไข การวิเคราะห์และมีส่วนร่วมในการจัดทำกลยุทธ์เชิงป้องกัน ส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกคนได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และสร้างกลยุทธ์เชิงในกระบวนการทำงาน มีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนการระบุปัญหาและความท้าทายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และควรตั้งเป้าหมายที่มีความเหมาะสม ความท้าทาย แต่ไม่เกินความสามารถหรือทรัพยากรที่องค์กรมีอยู่ เป็นการกระตุ้นความพยายามของบุคลากรในองค์กรให้อุตสาหะในการทำงานให้บรรลุผล และสามารถปรับปรุงกลยุทธ์ให้ดียิ่งขึ้นได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับผลวิจัยของ สุปรียา ชินพะวอ (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า การกำหนดกลยุทธ์ มีกระบวนการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ต้องเลือกกระบวนการให้

สอดคล้องกับพันธกิจ นโยบาย รวมถึงความสัมพันธ์ของอุปสรรคและโอกาสภายนอกจากองค์กร ความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมภายใน ที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรที่ต้องนำไปดำเนินการให้มีความเชื่อมโยงกับภาพรวมในอนาคตของหน่วยงาน

ด้านการควบคุมเชิงกลยุทธ์ มีแนวทางคือ ผู้บริหารควรพัฒนาระบบการติดตามและตรวจสอบที่มีความครอบคลุมและมีความยืดหยุ่น การจัดทำระบบการวัดผลและเปรียบเทียบผลการดำเนินงานทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนและสามารถวัดผลได้ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา การจัดทำข้อมูลที่เป็นที่พึงประสงค์ การดำเนินงานในแต่ละปี และเปรียบเทียบผลลัพธ์จากปีที่ผ่านมา กำหนดกระบวนการและกรอบการควบคุมที่เป็นทางการ โดยการกำหนดกลยุทธ์ที่ชัดเจน ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานที่สามารถวัดผลได้อย่างเฉพาะเจาะจง ตั้งเป้าหมายอย่างชัดเจน จัดประชุมตรวจสอบผลการดำเนินงานในระยะเวลาที่กำหนด สอดคล้องกับผลวิจัยของ ภิญญา ชัดติยะและประเสริฐ อินทร์รักษ์ (2562) ได้ศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนวัดวังน้ำขาว พบว่า การประเมินและควบคุมควรให้ความสำคัญในการประเมินผลและควบคุมและต้องมีการติดตามประเมินผล ตั้งแต่ก่อนลงมือปฏิบัติ ขณะที่นำไปปฏิบัติ และหลังจากสิ้นสุดการดำเนินงานตามแผนแล้ว

ด้านนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ มีแนวทางคือ ผู้บริหารควรปรับโครงสร้างองค์กรให้มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็ว โดยการออกแบบโครงสร้างที่ไม่ซับซ้อนเกินไปและสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้โดยไม่ต้องผ่านขั้นตอนที่ยืดยาวหรือซ้ำเกินไป เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง เพื่อบรรลุเป้าหมาย กำหนดจุดประสงค์อย่างชัดเจนเพื่อให้ทุกคนมุ่งไปในทิศทางเดียวกัน และลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ สร้างความร่วมมือและความมุ่งมั่นในองค์กร เพื่อให้ได้มุมมองที่หลากหลายและสะท้อนปัญหาหรือโอกาสจากทุกมุมมอง สอดคล้องกับผลวิจัยของ ศรสวรรค์ ราบบำเพ็ง (2565, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดการเชิงกลยุทธ์ กระบวนการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติขององค์กรภาครัฐ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติขององค์กรภาครัฐ โดยอาศัยแนวคิดการจัดการเชิงกลยุทธ์ พบว่า กระบวนการการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ เป็นกระบวนการเปลี่ยนแผนกลยุทธ์ที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

ด้านวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร มีแนวทางคือ ผู้บริหารควรประเมินกระบวนการปัจจุบันและตรวจสอบการวิเคราะห์จุดเด่น เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ จากนั้นสร้างการเชื่อมโยงข้อมูลกับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ สร้างการสื่อสารที่ดีและการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร มีความเข้าใจในกระบวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กรและความสำคัญของการมีส่วนร่วม ประชาสัมพันธ์จากการใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย การจัดประชุมภายในองค์กรเป็นประจำหรือการจัดเวิร์กช็อปที่มีการอธิบายทิศทางการดำเนินงาน รวมถึงเป้าหมายและ

กลยุทธ์ขององค์กร และการกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลให้ชัดเจน สอดคล้องกับผลวิจัยของ ภิรญา ชัดติยะและประเสริฐ อินทร์รักษ์ (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนวัดวังน้ำขาว พบว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมควรตั้งจุดเด่นขององค์กรออกมา และหาจุดด้อยที่ควรพัฒนา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ควรมีการดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร (SWOT Analysis) และนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์การบริหารเชิงกลยุทธ์ ไปใช้ในการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และสร้างกลยุทธ์ เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจและช่วยในการลดความเสี่ยงในการดำเนินงานขององค์กร

2) ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในองค์กรทุกคนทราบ และมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร เพื่อให้การปฏิบัติงานให้เป็นไปตามทิศทางที่มุ่งหวัง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตป่าสักชลสิทธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี เพื่อให้ทราบแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2) ควรศึกษาพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนในสหวิทยาเขตป่าสักชลสิทธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

เอกสารอ้างอิง

เก็จกนก เอื้อวงศ์. (2565). การนำนโยบายไปปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา สมรรถนะและแนวทางการพัฒนา.

วารสารครุศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 16(1), 77.

นันทรัตน์ เจริญกุล. (2565). การบริหารนโยบายและกลยุทธ์การศึกษา. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. สุริยาสาน.

ปิยะณัฐ จันท. (2567). แนวทางการพัฒนาการบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรมของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3. วารสารครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 21(1), 123.

พสุ เดชะรินทร์, & ชัยวัฒน์ หฤทัยพันธุ์. (2553). การวางแผนและการกำหนดยุทธศาสตร์. โอเดียนสโตร์.

- ภิญญา ชัดติยะ, & ประเสริฐ อินทร์รักษ์. (2562). การบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนวัดวังน้ำขาว. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูฏา*, 9(2), 460.
- ศรสวรรค์ ราบบำเพ็ญ, ปรางทิพย์ กระตุกฤษ, & ธนัสสา โรจนตระกูล. (2565). การจัดการเชิงกลยุทธ์: กระบวนการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติขององค์กรภาครัฐ. *วารสารวิชาการร้อยแก่นสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุพรรณบุรี*, 7(12), 340.
- สุปรียา ชินพะวอ. (2562). การพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุพิชา มีตา, ปาริชา มารีเคน, & อีระ ภูติ. (2566). แนวทางการพัฒนาการบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคเหนือ. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 17(3), 329.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2550). *ภาวะความเป็นผู้นำ*. เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2566). *รายงานประจำปี 2566 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา: สกศ. ผนึกเครือข่ายขยาย All for Education*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Likert, R. (1961). *New patterns of management*. McGraw-Hill.

